

K profesionalizaci dělostřeleckých profesí

Svět byl a stále je provázen změnami v politickém uspořádání. Za posledních 15 let došlo k výraznému posunu k demokratizaci, obzvláště ve střední a východní Evropě. Tyto změny byly uskutečňovány různými cestami. Výsledkem změn byl vznik nových demokratických států, který probíhal pokojnou cestou (bez vojenských konfliktů), ale v některých případech bylo úsilí o získání samostatnosti provázeno konflikty a krveprolitím (bývalá Jugoslávie, Čečensko).

Světová veřejnost by neměla být nevědomá k takovým způsobům uskutečňování zájmů, které jsou provázeny značným počtem nevinných obětí (Kosovo, některé ozbrojené konflikty v Africe, Palestina-Izrael apod.).

Při posuzování současného světa je potřebné vzít v úvahu, že současné strategické prostředí je zcela odlišné od strategického prostředí před 15 lety a od tehdejších strategických přístupů. Vznikly nové skutečnosti, které ovlivnily přístupy ke strategii. Jedním ze základních úkolů řešených ve světovém mírotvorném procesu je prevence konfliktů, zajištění míru, jeho mezinárodní podpora a humanitární pomoc všude tam, kde je to nutné.

Tento úkol není řešitelný mimo existenci ozbrojených sil nejen jednotlivých států, ale i jejich aliancí. Není totiž pravidlem, že diplomatickou cestou lze vyřešit každý spor, konflikt či dokonce násilí nebo genocidu, která má pak na svědomí oběti převážně na civilním obyvatelstvu.

Zrušení armád není v současné době možné, a proto je logické, že i armády a jejich použití prožívá vývoj, který je závislý na politických, ale i vojenských faktorech, na změnách podmínek i rozvoji vojenské vědy. Proto rovněž změny, ke kterým dochází v dělostřelectvu AČR, mají své obecné souvislosti ve strategickém prostředí.

Ozbrojené síly v novém strategickém prostředí

Ozbrojené síly vždy byly, jsou a budou zárukou bezpečnosti a základním pilířem obrany každého státu, každé země, každé bilaterální či alianční smlouvy více států.

Podle konkrétních podmínek mění individuálně každý stát hodnocení svého programu pro zajištění obrany. Tendence uplatňované v mezinárodním měřítku vyplývají z prostudování politik států, aliancí a jejich programových dokumentů. V současné době vzniká integrace směrem k vytváření programu kooperace v bilaterálních, či vícestranných vztazích mezi evropskými státy.

Klíčové momenty nastávají v rozšíření úkolů směrem k partnerství pro mír v rámci NATO a ochrany diplomacie (budování důvěryhodnosti), kontroly zbrojení a dalších povinností vyplývajících z přijatých úmluv. A takovéto úkoly není vždy jednoduché naplňovat, ať již následkem změn v sociálních a technologických podmínkách nebo v důsledku neočekávaných změn v operačním řízení jednotlivých rezortů.

Evropa se státy ve strukturách NATO, EU a dosud nezačleněnými dává zřejmý směr, z něhož vyplývá, jak by měly vypadat ozbrojené síly určené pro 21. století a jaké je

předpokládáno jejich použití. Z toho je možné odvodit úkoly ozbrojených sil a jejich složek. Jedno však zůstává neměnné, a to je obranný charakter vojenské strategie jednotlivých zemí.

Z analýzy dokumentů o obraně jednotlivých členských států NATO, ale i států bývalého východního bloku vyplývá, že jsou připravována opatření, která reagují na novou situaci ve vztazích mezi státy. Navrhován je komplex změn, které se promítají do praktických reakcí na:

- nutnost globalizace ve strategickém prostředí,
- změny v evropské bezpečnosti a ozbrojených silách,
- profily nových možných konfliktů, možná rizika a jejich pravděpodobnost vzniku,
- nutnost řešení nedostatků v mezinárodním uspořádání,
- směry a možnosti nové zranitelnosti.

Tyto změny současně významným způsobem zasahují do dalších oblastí jednotlivých států, jako jsou oblasti politické, ekonomické, sociální, vojenské. Významným způsobem ovlivňují chování a proměny uvnitř státu a jeho aktivity v mezinárodním prostředí.

Změny vyvolávají nové požadavky na budoucnost obrany a bezpečnosti, na její řešení, na přípravu bezpečnostních systémů, armád i jednotlivců. Zpravidla bývají formulovány do cílů politiky a úkolů ozbrojených sil, jsou orientovány již nejen na národní zájmy, jak tomu bývalo v minulosti, ale i na úkoly ozbrojených sil v koaličním a mezinárodním prostředí.

V čem spočívají odlišnosti

Při prosazování národních zájmů převládala orientace použití ozbrojených sil na povinnost bránit integritu národního teritoria. Národní zájmy bývají členěny **na prvořadé, strategické a další národní zájmy (vnitropolitické)**. V současných bezpečnostních, vojenskopolitických i strategických dokumentech zmíněných států se významně projevil vliv členství v alianci NATO nebo ve vícenárodních vojenských silách. Narostly povinnosti a úkoly v oblasti mezinárodní, které vyplývají z přijatých smluv a závazků, a nakonec i z potřeb. V současné době si lze jen obtížně představit, že by některý stát zůstal v mezinárodním prostředí zcela osamocen při prosazování mezinárodních dohod.

Obecné úkoly v mezinárodním poslání ozbrojených sil, tak jak je státy formulují ve svých dokumentech, lze charakterizovat následovně:

- ☐ zajištění bezpečnosti a stability v Evropě v rámci NATO (z toho vyplývají požadavky na kolektivní a vojenskou spolupráci),
- ☐ zabezpečení ekonomických závazků směrem k NATO a EU,
- ☐ zajištění vztahu mezi bezpečností a politickou stabilitou, svobodou a ekonomickým vývojem států,
- ☐ připravenost na probíhající změny, které by mohly uvolnit určitá rizika a příprava reakce na tato rizika, tj. zpravidla na změnu schopnosti ozbrojených sil,

- ❑ konsolidace rizikových oblastí a prevence bezpečnosti,
- ❑ zajištění důvěryhodnosti ozbrojených sil jednotlivých států,
- ❑ zabezpečení flexibility (pružnosti) v případě potřeby nasazení ozbrojených sil.

Systém vypracování zásad vojenské strategie jednotlivých států závisí především na ekonomických možnostech a na schopnostech ozbrojených sil. Z dokumentů jednotlivých států (strategie obrany, „bílé knihy“ apod.) vyplývá, že **největší slabiny ozbrojených sil** současnosti se odrážejí ve:

- ▲ schopnosti jejich rychlého nasazení a schopnosti dlouhodobého podpory a působení v mezinárodních operacích včetně zdravotnického zabezpečení,
- ▲ zastaralosti některých zbraňových systémů,
- ▲ v nedostatečném počtu profesionálních příslušníků a nedosažitelnosti kvalifikovaných lidí - profesionálů pro funkční místa v klíčových systémech a oblastech.

Dílčí závěr z obecných tendencí, které charakterizují současné ozbrojené síly, a tedy i dělostřelectvo, spočívá v poznání, že síly budou muset předpokládat použití v mezinárodním prostředí jak z hlediska místa operačního použití, tak z hlediska organického začlenění. Stále větší nezbytností je vytvoření podmínek pro profesionální výkon všech činností, spojených s praktickým použitím zbraňových systémů.

Posouzení situace v dělostřelectvu AČR

V současné době již bude zpochybňována pravdivost tvrzení: dělostřelectvo - bůh války. Jaký v něm je stav, to lze obtížně hodnotit. V minulosti dělostřelectvo sehrávalo jednu z nejdůležitějších rolí v jednotlivých bitvách a mělo vždy významný vliv na ukončení ozbrojených konfliktů. I v současné době, v operacích společných ozbrojených uskupení NATO při vynucení, udržení nebo posílení míru (nebo příměří) sehrálo dělostřelectvo svoji významnou úlohu. Samotná přítomnost dělostřelectvých jednotek, spolu s dalšími zbraňovými systémy, je často používána jako nástroj pro odstrašení. Tím zpravidla ovlivní eskalaci nebo vznik dalšího konfliktu mezi nepřátelými stranami.

Transformace Armády České republiky (a tím i dělostřelectva) se v průběhu 90. let promítla do změn, které mají za následek uzpůsobování forem a metod přípravy velitelů, štábů a jednotek především na taktickém stupni. Celý proces je provázen vývojem, který je a bude závislý zejména na odborné kvalitě velících složek, ale i na profesionální kvalitě funkcionářů dělostřelectvých odborností. Za uplynulých 10 let vzrostly obecné, ale i praktické požadavky na kvalitu procesů velení a řízení, na technické prostředky, na výchovu osádek a zvládnutí nových zbraní a techniky.

Rostoucí složitost řízení soudobého ozbrojeného zápasu zvýrazňuje požadavek na vyžadování efektivního a operativního velení vojskům. Tomu odpovídá i **stupeň odborné způsobilosti a připravenosti každého jednotlivce v celé hierarchické struktuře velení armády.**

Obecné požadavky ovlivňují zaměření výcviku, racionalizaci a postupnou automatizaci procesů řízení a velení i chování obsluh.

Hlavním úkolem dělostřelectva přímé palebné podpory je podporovat vševojskové jednotky v prvním sledu bojového rozmístění mechanizované brigády palbami dělostřeleckého oddílu a minometnými bateriemi (ty jsou organizačně začleněny do praporů). Toto je prováděno palebným ničením protivníka, jeho živé síly a palebných prostředků do hloubky praporů prvního sledu protivníka, pozorovaného z pozorovatelů rozmístěných na předním okraji bojové sestavy mechanizované brigády.

Z možného vedení soudobého boje, vyznačující se vysokou dynamikou, vysokou rychlostí manévru, a tudíž krátkým časovým obdobím setrvání potenciálních cílů ve stejném prostoru, vyplývají **značné nároky na velení dělostřelectvu**. Dělostřelectvo je nejdůležitější prostředek pozemního vojska pro palebnou podporu boje. Specifikou plnění bojových úkolů dělostřelectva je jejich přímá závislost na požadavcích vševojskových velitelů.

Po vstupu České republiky do NATO jsou vyžadovány koncepční změny, které mají za úkol přiblížit vlastní ozbrojené síly standardům Aliance. Např. Holandsko vytvoří ozbrojené uskupení o síle brigády, se schopností okamžitého zasazení ve kterékoli době a v jakémkoli prostoru na dobu 6-12 měsíců. Znamená to, že tato „brigáda“ musí být permanentně udržována *ve vysoké bojeschopnosti a na vysoké profesionální úrovni*.

Ozbrojené síly České republiky nebo přinejmenším jejich část budou zákonitě splňovat podobné požadavky. Z toho vyplývají dílčí úkoly:

- a) udržení vysokého stupně schopnosti okamžitého zasazení,
- b) trvalé dosahování vysoké profesionality velení i obsluh,
- c) udržování zbraňových systémů a techniky na požadované úrovni,
- d) zajištění schopností vytrvat v činnosti ve složitých podmínkách požadovanou dobu.

Všechny uvedené aspekty vyžadují zdokonalování a obsahové přizpůsobení současných forem a metod výcviku. Cílem je vytváření složitých modelových situací, které povedou k upevňování odpovídající odborné kvality vojenských profesionálů a vytváření návyků v souladu s požadavky na soudobé operační použití a vedení boje. Zároveň s tím stoupají nároky na uplatňování vysoce efektivních výcvikových metod při výcviku specialistů.

Dílčí závěr ke stavu v dělostřelectvu AČR ukazuje, že došlo ke změnám podmínek použití těchto sil a dělostřelecké profese nejsou na tyto změny v plném rozsahu připraveny. Je žádoucí vytvořit takové podmínky, aby organické dělostřelectvo bylo schopno plnit všechny úkoly při různých způsobech použití. To umožní zajištění výcviku v souladu se standardy přijatými v NATO.

Příspěvek k profesionalizaci dělostřeleckých profesí

Na základě výše stanoveného požadavku byl uložen katedře dělostřelectva Vojenské akademie v Brně vědecký úkol pod názvem „Velitelské stanoviště dělostřeleckého oddílu přímé palebné podpory“ s důrazem na *středisko řízení palby*.

Velitelské stanoviště (místo velení) velitele dělostřeleckého oddílu je místem, z něhož se uskutečňuje velení podřízeným funkcionářům a jednotkám při přípravě

a v průběhu boje a rozvíjí se v prostoru palebných postavení dělostřeleckého oddílu. V Armádě České republiky lze posuzovat dva typy dělostřeleckého oddílu (s určitými odchylkami v organizační struktuře, počtu osob a techniky a technického vybavení), a tím i jejich velitelství:

1. dělostřelecký oddíl mechanizované brigády,
2. dělostřelecký oddíl brigády rychlého nasazení.

Výsledkem řešení vědeckého úkolu měl být funkční model velitelského stanoviště dělostřeleckého oddílu přímé palebné podpory, na kterém by bylo možné ověřovat pracovní postupy při **plánování, organizaci a řízení bojové činnosti dělostřeleckého oddílu**.

Jedinou omezující podmínkou byla skutečnost, že vytvořený funkční model by představoval pouze model autonomní, který by nebyl propojen se vševojskovým podsystémem. Uskutečňování výcviku jednotlivých funkcionářů pro rozhodovací proces a vytváření dokumentů pro přípravu a vedení bojové činnosti podle standardů NATO by tato skutečnost neovlivnila. Právě v AČR totiž patří oblast týkající se zpracování a vedení bojových dokumentů mezi oblasti významných změn. Již v polním řádu a bojových předpisech odráží struktura a obsah bojových dokumentů realizaci požadavku postupné kompatibility s armádami NATO.

V relativně malém prostoru, který by měl 2-4 místnosti (4-6 pracovišť: speciální skupiny štábu, osobní skupiny, skupiny logistiky, skupiny zabezpečení velení, operační skupiny, která je nejdůležitější složkou velitele oddílu při koordinaci činnosti všech složek štábu a **střediska řízení palby**), by docházelo k pravidelnému **výcviku profesionálů** v oblasti plánování, vytváření potřebných dokumentů k přípravě a řízení bojové činnosti.

Místo složitého a finančně náročného postupu plánování, přípravy a provedení vlastního vyvedení určitého počtu vojsk se stanoveným počtem funkcionářů a techniky k polnímu výcviku na „štábním“ nebo „velitelsko-štábním cvičení“ návrh stacionárního výcvikového střediska umožňuje snížení doby přípravy k provedení výcviku profesionálů na minimum.

K plánovanému výcviku by mohli přijíždět funkcionáři do školícího střediska z kterékoliv posádky ČR. Vždy by to znamenalo úsporu finančních prostředků ve srovnání se zabezpečením výcviku v polních podmínkách při vyvedení vojsk a techniky. Metodika rozhodovacího procesu (The Military Decision-Making Process, podle standardů NATO), by mohla být opakována podle potřeby do doby jejího celkového zvládnutí. Přípravování by byli určeni funkcionáři, předpokládaná úspora času, finančních prostředků za pohonné hmoty, opotřebování techniky atd.

Součástí velitelského stanoviště oddílu je středisko řízení palby, které představuje jeden z nejdůležitějších prvků vedení bojové činnosti, zejména v souvislosti s prováděním palebné podpory v rámci mechanizovaných brigád.

Středisko řízení palby je podle „Vysvětlivek a definic pojmů modifikace AAP - 6“ a stejně tak amerického polního řádu „Training Circular (Number 6 - 40)“ takovým prvkem velitelského stanoviště, který je složen z funkcionářů dělostřelecké odbornosti a z funkcionářů pro spojení a speciálních zařízení tomuto účelu přizpůsobených, prostřednictvím nichž velitel dělostřeleckého oddílu (baterie) uskutečňuje palby na průzkumem zjištěné cíle.

Toto středisko přijímá údaje o cílech a vyžádání palby, údaje fakticky přeměňuje na prvky palby a na základě druhu a typu cíle volí prostředky vedení palby, jejich počet, typ a druh munice a jeho množství, stejně jako způsob vedení palby a její trvání. Tyto palby vede zpravidla na základě vyžádání vševojskového velitele.

Celá činnost počínaje plánováním, přípravou a vedením bojové činnosti je úzce koordinována, a to nejen v rámci palebného systému mechanizované brigády, ale případně i s přidělenými prvky průzkumu, dalších prvků palebné podpory nebo letectvem.

Zcela zřejmý je požadavek na vysokou profesionální úroveň příslušníků střediska. Vždyť zaváhání nebo prodlení při vyžádání a dodání palby by mohlo mít za následek nesplnění úkolu, mohlo by být příčinou ztrát u vlastních sil nebo způsobit další ztráty nebo škody.

Středisko řízení a koordinace palebné podpory představuje samostatné pracoviště, ve kterém jsou centralizovány prostředky komunikace a příslušníci stanovené odbornosti provádějící koordinaci všech forem palebné podpory.

Uvedené středisko koordinace palebné podpory se v podmínkách Armády České republiky v rámci mechanizovaných brigád vytváří na velitelském stanovišti mechanizované brigády a je tvořeno jak funkcionáři štábu brigády, kteří odpovídají za uskutečňování palebné podpory, tak skupinou koordinace palby, kterou vytváří a odesílá dělostřelecký oddíl. Celá činnost koordinace mezi stanovenými prvky by rovněž měla probíhat na vysoce profesionální úrovni.

Na katedře dělostřelectva VA v Brně by bylo možné takovéto středisko skutečně zřídit jako modelové pracoviště pro výcvik určených funkcionářů dělostřeleckých odborností. Bylo by zaměřeno i na procvičování v oblasti přípravy dokumentace, která je potřebná pro plánování, velení a řízení palebné podpory mechanizované brigády.

Důležitými dokumenty jsou „Bojový rozkaz“, „Bojové nařízení“ nebo „Předběžné bojové nařízení“ velitele brigády. Vzhledem k tomu, že organizační struktura štábu mechanizované brigády v současné době nezabezpečuje dostačující úroveň velení dělostřeleckému oddílu, obvykle se velitel dělostřeleckého oddílu mechanizované brigády zúčastňuje již v prvopočátku procesu plánování bojové činnosti dělostřelectva brigády na štábu brigády.

Výsledkem jeho činnosti jsou produkty do jednotlivých částí rozkazu velitele brigády a jeho přílohy E „Palebná podpora“, která je rozhodujícím dokumentem pro řízení činnosti právě ve středisku koordinace palebné podpory a ve středisku řízení palby dělostřeleckého oddílu.

V Armádě České republiky byla uplynulá léta charakterizována budováním automatizovaných informačních a řídicích systémů na úrovni polního a teritoriálního velení armády, v závislosti na technických a ekonomických možnostech státu. Byl to proces mnohdy označován jako přiblížení se určitým standardům NATO (*C3I - Command, Control, Communications and Intelligence*), s cílem zavádění automatizace v procesu velení a řízení.

Žádoucí je dosažení rychlého a spolehlivého přenosu dat, získávání relevantních informací ze všech dostupných zdrojů, dosažení kompatibility se státy NATO. Proces automatizace probíhal směrem od vyšších stupňů k nižším a nejdále pokročil na operačních stupních velení.

Uvedený stav se odrazil i v programovém vybavení. Přes vyřešení, zavedení a využívání komplexů informačních a výpočetních úloh se společnými bázemi dat i v samotných podsystémech - vševojskovém, dělostřelectva, letectva a PVO - však nebylo pokryto velení vojskům ve všech potřebných oblastech. Naproti tomu, proces automatizace na taktickém stupni byl zahájen později a postupoval mnohem pomaleji.

Bylo prokázáno, že i přes nesporné přínosy nebyly plně zavedeny prostředky automatizace, zejména pro svou nižší odolnost, omezené funkční možnosti a zaostávání za obdobnými prostředky zemí NATO. Rozdíl spočíval obzvláště ve schopnosti splňovat požadavky na velení, ve snadnosti obsluhy a rychlé adaptaci na potřeby velitelů a vojsk.

V oblasti dělostřelectva Armády České republiky se podařilo prosadit u některých vybraných dělostřeleckých oddílů zavádění systémů automatizovaného výpočtu prvků střelby, a to hlavně na úrovni střediska řízení palby dělostřeleckého oddílu a míst řízení palby palebných baterií dělostřeleckého oddílu. Nahradil se tím proces zdoluhavého výpočtu prvků střelby ručním způsobem a nakonec i celého procesu od „**vyžádání palby - rozhodnutí o provedení palby - výpočtu prvků - vydání povelů ke střelbě**“.

Právě výcvik specialistů-profesionálů v této oblasti lze považovat za velmi důležitý. Studenti akademických kurzů vycházejí z Vojenské akademie s velmi dobrými vědomostmi a znalostmi o chybových soustavách, teorie pravděpodobnosti dopadů střel a možnostech palby z hlediska efektivnosti účinků. Ale proces rozhodování (kdy, kde, jakým způsobem a v co nekratším čase), je procesem, který nelze pouze znát, ten je nezbytné nacvičit.

U některých dělostřeleckých oddílů ještě nejsou v současné době prostředky automatizace dostupné. Proto tam pracují jako v minulosti, nedotčení novými znalostmi, ani členstvím v NATO. Na příkladu armád jiných členských států NATO je možné dokumentovat, že vývoj a zavádění automatizovaných systémů palby pozemního dělostřelectva v soudobém způsobu vedení boje (vysoká dynamika, rychlost střelby, četnost výskytu a pohybu cílů atp.) je efektivní pouze ve spojení s kvalitním palebným prostředkem.

Tento zbraňový systém zpravidla zahrnuje vysoce automatizovaná zařízení pro vyhledávání cílů, přenos informací na velitelské stanoviště, pro automatizaci rozhodovacího procesu s výpočtem prvků střelby a přenos dat na zbraňový komplet.

Dělostřelectvo AČR by mělo dosáhnout kompatibility s ostatními členskými státy NATO, která bude založena jak na technických, tak na informačních a procedurálních standardech, umožňujících racionální spolupráci. Systémy bez profesionálně připravených dělostřeleckých profesí nebudou funkční.

Otázka automatizovaných systémů velení začala vystupovat do popředí až od roku 1995. V tomto roce byla vyhlášena soutěž o zakázku na taktický informační systém, jehož realizace se však protahuje až do současnosti. Vzhledem k tomu, že se absence automatizovaného systému velení nejvíce projevuje v dělostřelectvu, byl tehdejší správou dělostřelectva ministerstva obrany vybrán projekt firmy ELBIT (Izrael) a VTÚVM Slavičín k realizaci systému pro řízení palby oddílů - ASPRO (automatizovaný systém řízení palby dělostřeleckých oddílů).

ASPRO - znamená název automatizovaného komplexu prostředků řízení palby dělostřeleckého oddílu, který je určen k automatizovanému provádění nejdůležitějších

činností procesu velení a řízení palby v současné době u oddílů AČR vyzbrojeného 152mm ShKH vz. 77.

Automatizovaný systém řízení palby ASPRO je systémem C3I (*Command, Control, Communication and Intelligence*), který představuje schopnost zabezpečovat velení, řízení, průzkum a komunikaci na stupni dělostřelecký oddíl.

Cílem zavedení systému do výzbroje dělostřeleckých oddílů je zvýšení efektivity procesů sběru, vyhodnocování a předávání informací, plánování a plnění palebných úkolů a vedení přehledu o aktuální situaci vlastních i vzájemně působících systémů.

Předpokládané výhody systému:

- zvýšení rychlosti komunikace v dělostřeleckém oddílu využitím automatizovaného digitálního přenosu dat, povelů a všech potřebných informací,
- snížení pravděpodobnosti vzniku chyb při předávání údajů a informací využitím systému digitálního zabezpečení správnosti přenosu dat,
- lepší a rychlejší dostupnost požadovaných dat, a tím operativnější řízení palby podřízených dělostřeleckých jednotek,
- zvýšení rychlosti potřebných výpočtů a zlepšení přehledu o vedení bojové činnosti oddílu a jeho logistické podpoře.

Potřeba zavedení simulace automatizovaného systému ASPRO vychází z požadavků podle standardizovaných předpisů a pravidel v dělostřelectvu NATO. Ty sledují potřebu maximálního zjednodušení pro vykonavatele, což je z hlediska bojového využití podstatné.

Je velká škoda, že se některé dělostřelecké oddíly stále potýkají s problémy, jak tyto systémy obdržet a používat. Není totiž vůbec jednoduché takovýto systém ovládat, natož s ním pracovat rutinně. Na Vojenské akademii v Brně je na katedře dělostřelectva vytvořen vhodný prostor pro výcvik odborníků.

Systém řízení palby ASPRO je zaváděn nejenom do dělostřeleckých oddílů sil okamžité a rychlé reakce, ale postupně do všech dělostřeleckých oddílů Armády České republiky. Dělostřelecké jednotky (nejen dělostřelecké oddíly některých mechanizovaných brigád, ale i palebné baterie dělostřeleckých oddílů, a také minometné baterie mechanizovaných praporů, dělostřelecké jednotky brigád územní obrany atd.) pak nebudou k určování prvků pro střelbu nadále odkázány na zastaralé, ale stále náhradní prostředky (PUO-9M, PUO-9U) nebo s podporou PC programu pro řízení palby PVNPG-95.

Závěr

Armáda a jejich použití procházejí významnou etapou vývoje, který reaguje na změny strategického prostředí. Faktory společenské, ekonomické a vojenské vyžadují změny v profesionální přípravě obsluh zbraňových systémů, ale i v kvalitativní změně přípravy velitelů, kteří uvedené systémy ve své vojenské činnosti používají. Tyto faktory a změny podmínek ovlivňují rozvoj vojenské vědy. Její produkty, které představují nové poznatky, vývoj nových technologií, vývoj a modernizaci zbraňových systémů v podstatě ve všech druzích vojsk se promítá i do dělostřelectva. Změny, ke kterým dochází

v Armádě České republiky, mají v novém strategickém prostředí své obecné souvislosti a dopady.

Rozvoj vojenského umění má na jedné straně vojenskopolitické souvislosti, které vytvářejí rámec následných procesů. Na druhé straně je spojen s praktickou vojenskou činností v posloupnosti od činnosti obsluh, velitelů a štábů na taktickém a operačním stupni k dnes již neodmyslitelné informační podpoře, využívající výpočetní techniku k automatizovanému zvládnutí procesů sběru, přenosu dat a informací o cílech a některých etap rozhodovacích procesů. Interdisciplinární požadavky ovlivňují představy o lidech, kteří je jsou schopni splnit. Proto je nezbytné trvale vytvářet na vědeckém základě podmínky, které v krátkodobých nebo dlouhodobých formách napomohou přípravě vysoce kvalifikovaných odborníků, kteří se budou schopni zapojit do plnění soudobých možných způsobů použití zbraňových systémů i vojsk.

* * *

Myšlenka zřízení „velitelského stanoviště dělostřeleckého oddílu přímé palebné podpory“ v prostorách katedry dělostřelectva u Vojenské akademie v Brně má své opodstatnění právě v tom, že je příspěvkem k profesionalizaci dělostřeleckých profesí. Po jeho dokončení by prostor mohl zabezpečovat funkci simulačního cvičiště pro specialisty dělostřelectva Armády České republiky tak, jak jsou zřízena např. v Belgii nebo v Holandsku.

„Velitelské stanoviště dělostřeleckého oddílu“ by mohlo sloužit k výcviku dělostřeleckých odborností nejen Armády České republiky, ale i zahraničních studentů formou krátkodobých kurzů. (Poslední kurz - dva důstojníci ze Srí Lanky, cvičení v řízení palby raketometného kompletu. Využita byla učebna řízení palby.)

Celých 81 procent českých občanů podporuje zásadní reformu české armády. Vyplyvá to z výsledků bleskového průzkumu, který pro ministerstvo obrany uskutečnil 4. a 5. září STEM. Mezi lidmi do 29 let je dokonce podpora armádní reformy více než devadesátiprocentní. Takto vysoké procento podpory má armádní reforma i mezi vysokoškoláky. STEM se dotázal 605 respondentů, vzorek je podle pracovníků agentury reprezentativní.

Konkrétně plně profesionální armádu podle STEM určitě podporuje 44 procent respondentů, spíše pro je 34 procent, spíše proti 15 procent a zcela proti sedm procent dotázaných. S reformou souhlasí 65 procent lidí i přes fakt, že může vyvolat určité sociální problémy.

ČTK 10. 9. 2001